

DEUTSCHE WELLE
JI KA KARU

Aljannar Kare – Haɗarin afkawa cikin bashi
Kashi na farko: Sabon keke

Wanda ya rubuta: James Muhandu
Wanda ya fassara: Ɗanlami Bala Gwammaja
Wadda ta tace: Halima C. Schmaling

'Yan Wasa:

Mai ba da labari: ɗan shekara 30
Bash: ɗan shekara 15
Jamila: 'yar shekara 15
Ali: ɗan shekara 15
Wata ɗaliba: 'yar shekara 14–17
Ligidi: ɗan shekara 17
Binta: 'yar shekara 13
Zaliha: 'yar shekara 35
Direban babbar mota: ɗan shekara 40

Mai ba da labari:

Jama'a, muna yi muku marhabin a cikin wani sabon shirin na "Ji Ka Karu" mai suna "Aljannar Kare – Haɗarin afkawa cikin bashi". Ko kuma na ce ina yi muku maraba da zuwa cikin ofishina. Ni dai sunana Aliyu Bello kuma ina aiki ne a wannan kayataccen karamin banki a matsayin jami'i mai kula da harkokin ba da bashi. Ni ne kuma zan kasance tare da ku a cikin wannan shiri, amma don Allah ku yi jimurin sauraronmu don kuwa ba zan bata muku lokaci wajen cika ku da surutu a kan aikina ba. Kada ku yi mamaki idan na ce da ku ni ma kwanan nan nake kamar ku, surutu kamar saurayin da ya ga budurwa.

An haife ni a wani kauye wanda bai fi kilomita 30 daga nan ba mai suna Kwazaye. Lokacin da nake makaranta burina dai shi ne, idan na girma na zama lauya. Ban taɓa tunanin zan zama wani jami'i mai kula da harkar bayar da bashi ba! To, amma kada na yi azarɓaɓi. Bari na yi waiwaye adon tafiya, wato na faro muku labarin tun daga tushe, lokacin da ba a san ni da sunan Aliyu Bello mai kula da harkar bashi ba. A wancan lokacin dai kawai Ali sunana. Yau shekara 15 cif-cif yayin da hutu ya kare aka kuma koma makaranta. Lokacin ne na haɗu da 'yan ajinmu Jamila da Bash, suna kuwa cike da labarai da wasu abubuwan mamaki da suka yi min guzurinsu!

Fitowa ta 1: A makaranta

Jamila: Kai Ali! Ga ni nan!

Ali: Jamila! Ga ni nan zuwa!

Jamila: Kai! Amma Ali, ka zama wani tumuli. Kalle ka yadda ka zama!

Ali: To ke kuma a ce da ke me! Saboda kiba ma ga shi awarwaronki har shati ya yi miki.

Jamila: E to, kana da gaskiya!

Ali: To, yaya hutun?

Jamila: Lafiya. Kai ma dai da ganinka ka ji daɗin hutun nan. Kai! Ali ka ga yadda ka zama wani rusheshe a cikin wata biyu kacal. Me ka dinga ci ne?

Ali: Kai! Na ma manta, ai na daina miki magana.

Jamila: To! Saboda me kuma?

Ali: Wannan ai wulaƙanci ne! Sai ki sulale kawai ki bar gari duk tsawon hutun nan ba ki faɗa mana ba, sannan kuma ki ce muna tare?

Jamila: Haba nawan, na san ba za ka riƙe ni da wannan a zuci ba. Yaya labarin Bash kuwa?

Ali: Ai sai ki tambaye shi, ga shi can ma ya taho a kan keke. ... A'a! Me ya sa kowa yake share ni a 'yan kwanakin nan?

Jamila: Wataƙila surutunka ne ya yi yawa! Kai yaron nan! Ga mu nan!

Bash: Bash za ki ce! Sunana Bash. Sau nawa zan faɗa miki ki daina kirana Yaro?

Jamila: Wannan kai ta shafa!

Ali: Iye! Su Bash, an yi sabon keke!

Jamila: Keken ma irin na 'sports'!

Bash: Ku duba da mai gani mana! Na ‘sports’ din ma sabon yayin nan, BMX, mai giya goma sha shida!

Dalibi: Don Allah kalli keken can! Kai!

Ligidi: Kai mutumina! Amma keken nan ya yi! Zo nan, ka ba ni in dana.

Mai ba da labari:

To, a wannan ranar dai abokina Bash ya yi sababbin abokai da yawa, wafanda suke so su dana kekensa. Gaba daya ma sai ya share mu ni da Jamila saboda yana so ya kulla abota da irin manyan yaran nan na makaranta. To, ko ina irin wannan abotar za ta? Ma ji wannan daga baya. A kuma can gidanmu da yamma:

Fitowa ta 2: A gidan su Ali

Zaliha: Kai?! Mts! Wannan yaro! Na sha fada masa idan ya taso daga makaranta ya dinga kai jakarsa daki! ... Ali! Kai Ali! ... Ali! Na san kana jina. Za ka zo, ko sai na zo na janye kunnenka na kawo ka?

Ali: Ga ni, Mama!

Zaliha: Ga ni, Mama! Mene wannan?

Ali: Jakar makaranta ce.

Zaliha: Ta waye?

Ali: Tawa ce!

Zaliha: Me ya kawo ta falo? Me aka ce da ku a kan barin jaka a ko'ina idan kuka taso daga makaranta?

Ali: Cewa aka yi kada mu bar su haka ko'ina ...

Zaliha: Sai a ...

Ali: Sai dai mu ajiye su a dakinmu a waje guda.

Zaliha: To me ya kawo ta nan?

Ali: Ni wallahi Mama, na gaji! Kullum fa a fasa nake dawowa daga makaranta nan. Duk 'yan makarantarmu kowa yana da keke!

Binta: Ni keken ne da ni? Ko ka taɓa ji ina wata magana?!

Ali: Ke Binta don Allah, ki rufe mana baki!

Zaliha: Ai gaskiyarta. Sai kana da keke za ka dinga kula da kayanka? Ka ga, d'auke jakar nan daga nan!

Binta: Na san abin da ya sa yake wannan fushin, Mama. An saya wa abokin nan nasa Bash sabon keke ne.

Ali: To, ke ina ruwanki ne ma ke, daƙiƙiya kawai! 'Yar sa ido.

Zaliha: Too! Da ma haka abin yake? To wallahi ku saurare ni da kyau! Daga yau, kada ku kuskura ku dinga gasa da wafansu, kun ji ko? Ko kun san daga gidan da Bash ya fito shi?

Ali: Mama, su ma talakawa ne kamar mu fa!

Zaliha: Ko ma talakawa ne. Kun kuwa san yawancin matsalolin da muke fama da su sun samo asali ne saboda gasa da muke yi da waɗansu?

Mai ba da labari:

Amma ina! Duk koƙarin da babata ta yi don ta fahimtar da ni bai yi wani amfani ba ko kaɗan. Ni dai buƙatata a ce na samu keke ko ta halin kaƙa! Haka na kwanta ina fushi. Can da na farka sai na ji kamar muryar babata da kuma sautin kararrawar keke:

Zaliha: Kai Ali, tashi! Tashi mana, sarkin barci! Ka san fa za ka makara! Ko ka manta ne?

Ali: Don Allah, ku kyale ni, barci nake ji.

Zaliha: Tashi, na sayo maka sabon keke.

Ali: Keke! Na gode miki, Mama! Wallahi kuwa, keken ne!

Mai ba da labari:

Sai dai kash, wannan fa a mafarki ne. Babban abin takaicin kuma shi ne, ganin da na yi wa kanwata yayin da na tashi tana ta sheka dariya.

Ali: Keke! Ni ina sabon kekena yake?

Binta: Za ka makara fa. Wane keke? Mafarki kake yi kasa! ...
Mama! Mama! Ali yana mafarkin keke!

Ali: Don Allah, fice min daga daki! Fita mana! Ba kya ganin abin da aka rubuta? Ga shi nan a bakin kofa an rubuta “Ba a shiga”! Ba za ki fita ba?

Binta: Ali yana mafarki! Ali yana mafarki!

Ali: Mts! Da ma mafarki nake yi ne? Kai!

Fitowa ta 3: A makaranta

Jamila: Kai Ali tundurki!

Ali: Haba Jamila! Me kike so na yi ne don ki daina kirana da wannan sunan?

Jamila: Ba komai, sai dai ka dinga yin gudu kullum in za ka taho makaranta.

Ali: Har kin tuna min. Mu yi sauri mu nemi Bash. Ya yi alƙawarin zai rage mana hanya a sabon keken nan nashi!

Jamila: Dan halak, ga shi can ...

Ali: Wa nake gani suna tare kamar Ligidi?

Jamila: Kai, amma da mamaki! Ligidin da kullum sai ya ci zalinmu, ya ce mana tumakai!

Ali: Rabu da shi. Kauce mana ma kawai yake yi. Ko kallonmu ma ya fi yi.

Jamila: Ah! Bash! Bash!

Ali: Kauce mana, Jamila! Ba kya gani ma gudunmu yake yi?

Mai ba da labari:

Da haka da haka Bash ya share manyan abokansa saboda ya samu Ligidi mai ji da kansa a makaranta. Shi dai Ligidi azzalumi ne, kuma kimanin shekaru uku ke nan babu karkataciyar kukarsa sai wadannan abokan juna su uku. Ban da cin zalinsu da cutarsu ba abin da yake yi. Sai dai abin da Bash bai sani ba shi ne, Ligidi azzalumi bai iya keke ba.

Fitowa ta 4: A hanya

Ligidi: Kai, riƙe min keken na hau.

Bash: Kamar yaya? Na dauka ka iya keke!

Ligidi: Na iya mana. So dai kawai nake ka riƙe min na hau.

Bash: Ai in da ka iya, da ba za ka ce na riƙe maka ba!

Ligidi: Kai! Za ka riƙe min na hau ko ba za ka riƙe min ba?

Bash: To, amma don Allah ka yi a hankali!

Ligidi: Ban fada maka na iya ba! ... Kai, yaya ake tsayawa?

Bash: Ligidi, ga gingimari nan! Diro Ligidi, diro!

Direban babbar mota: Ku daina wasa a kan hanya, shegun yara kawai! Ba wanda ya ji ciwo ko?

Bash: Ba mu ji ciwo ba, amma an markade mini kekena.

Direban babbar mota: Maganinku ke nan! Yaran banza! Ba kuma zan biya ba!

Ligidi: Wai! Saura kiris...! Amma na tsorata fa!

Bash: Wayyo kekena! Ka ga abin da ka jawo min ko!

Ligidi: Sai dai ka yi hakuri.

Bash: Na yi hakuri? Abin da ma za ka ce mini ke nan? Bashi fa na karfi keken nan, ban ma gama biyan kudin ba tukuna!

Ligidi: Na ce maka ka yi hakuri. Ko ba za ka yi ba?

Bash: Duba fa ka gani! Ya ratattake gaba daya! Wayyo kekena!

Mai ba da labari:

An markade sabon keken Bash yadda ba zai gyaru ba. Shi kuma ummul haba'isin wannan al'amari ba abin da ya dame shi. Da mu da iyaye da kuma sauran abokan Bash duk mun dauka kudi ya sa ya sayo keken nan. To, sai daga baya muka gano ashe bashi ya karfa. Kuma bai ma gama biya ba, ga shi har an markade shi. Daga baya kuma muka kara gano cewa ashe abin ma ba a nan ya tsaya ba. Ko me zai biyo baya?

To, bari na dakata haka. Zan kai wa shugabata wadannan takardun domin ta sa hannu. Amma kuna iya biyo mu don ku ji yadda abin yake a sauran kashe-kashen wannan wasa namu mai suna "Aljannar kare – Hadarin afkawa cikin

bashi”.

Idan kuma kuna son ku sake sauraron wannan shiri, sai ku ziyarci adiresinmu na yanar gizo, wato dw.de/lbe. Kuna iya kuma shiga shafinmu na ‘Facebook’. Ku huta lafiya, mun gode.